

20101583309

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА РЕВИЗИЈА

Се прогласува Законот за ревизија,
што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 6 декември 2010 година.

Бр. 07-4954/1
6 декември 2010 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Горге Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

З А К О Н ЗА РЕВИЗИЈА

1. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој закон се уредуваат условите за вршење на ревизија во правните лица кои вршат дејност во Република Македонија.

Член 2

Одредбите на овој закон се однесуваат на законски и договорни ревизорски ангажмани кои се вршат во Република Македонија.

Член 3

За се што не е утврдено со овој закон се применуваат одредбите од Законот за трговски друштва во врска со вршењето на работите на ревизијата.

Дефиниции

Член 4

Одделни поими и кратенки употребени во овој закон го имаат следново значење:

1. "Ревизија" е независно испитување на финансиските извештаи или консолидираните извештаи и на финансиските информации, со цел да се изрази мислење во врска со нивната вистинитост и непристрасност и нивната усогласеност со прифатената рамка за финансиско известување;

2. "Законска ревизија" е задолжително испитување на финансиските извештаи или консолидираните извештаи и други информации кое се врши врз основа на закон во согласност со Меѓународните стандарди за ревизија на IFAC, и тоа:

а) финансиските извештаи на трговските друштва определени со закон, со цел да се изрази мислење во врска со нивната вистинитост и непристрасност и нивната усогласеност со прифатената рамка за финансиско известување и

б) финансиските информации подготвени во согласност со соодветни критериуми, со цел за изразување на мислење за финансиските информации;

3. "Договорна ревизија" е незадолжително испитување на финансиските извештаи, која се врши врз основа на договор во согласност со Меѓународните стандарди за ревизија на IFAC, со цел да се изрази мислење во врска со нивната вистинитост и непристрасност и нивната усогласеност со прифатената рамка за финансиско известување, при што субјектите кои не се страни на договорот за ревизија се потпираат на финансиските извештаи и ревизорскиот извештај подготвен според овие стандарди;

4. "Субјект на ревизија" е правно лице чии финансиски извештаи се предмет на ревизија согласно со Законот за трговските друштва;

5 "Поврзани субјекти" се субјекти кои со субјектот на ревизија се поврзани со економски, финансиски или друг вид интерес;

6. " Ревизор" е физичко лице кое поседува уверение за ревизор;

7. "Друштво за ревизија" е трговско друштво кое е регистрирано и врши ревизија согласно со овој закон и Законот за трговските друштва;

8. "Овластен ревизор - трговец поединец" е физичко лице регистрирано согласно со овој закон и Законот за трговските друштва и кое поседува лиценца за овластен ревизор;

9. "Уверение за ревизор" е уверение кое го издава Институтот за овластени ревизори на Република Македонија на лица кои го положиле испитот за ревизори;

10. "Лиценца за овластен ревизор" е лиценца која ја издава Советот за унапредување и надзор на ревизијата;

11. "Овластен ревизор" е ревизор кој поседува лиценца за вршење на работи на ревизија;

12. "Советот за унапредување и надзор на ревизијата" е самостојно и независно регулаторно тело со јавни овластување;

13. "Доверливи информации" се информации кои се класифицирани со степен на тајност согласно со Законот за класифицирани информации од Институтот за овластени ревизори на Република Македонија и министерот за финансии и како такви не и се достапни на јавноста;

14. " Дисциплинска постапка" е постапка за утврдување одговорност на ревизорот за повреда на овој закон, подзаконските акти кои произлегуваат од него и Кодексот на етика за професионални сметководители на IFAC усвоени од Институтот за овластени ревизори на Република Македонија;

15. "Институт за овластени ревизори на Република Македонија" е професионално коморско здружение на овластени ревизори;

16. "IFAC" е Меѓународна федерација на сметководители;

17. "МСР" се Меѓународни стандарди за ревизија;

18. "МСФИ" се Меѓународни стандарди за финансиско известување.

19. "Правно лице од јавен интерес" е акционерско друштво со посебни обврски за известување согласно со Законот за хартии од вредност;

20. "Групен ревизор" е овластен ревизор - трговец поединец или друштво за ревизија кои извршуваат законска ревизија на консолидирани сметки и

21. "Одбор за ревизија" е орган на управување во правно лице од јавен интерес.

Член 5

Ревизија можат да вршат друштва за ревизија или овластен ревизор - трговец поединец под услови и на начин утврдени со овој закон или Законот за трговските друштва.

II. СОВЕТ ЗА УНАПРЕДУВАЊЕ И НАДЗОР НА РЕВИЗИЈАТА

Статус на Советот за унапредување и надзор на ревизијата

Член 6

(1) Заради унапредување и надзор над вршењето на ревизијата, Владата на Република Македонија на предлог на министерот за финансии основа Совет за унапредување и надзор на ревизијата (во натамошниот текст: Советот) како самостојно и независно регулаторно тело, со јавни овластувања утврдени во овој закон.

(2) Советот стекнува својство на правно лице со упис во Регистарот на други правни лица што се води во Централниот регистар на Република Македонија.

(3) Седиштето на Советот е во Скопје.

(4) Советот за својата работа одговара пред Владата на Република Македонија.

Статут на Советот

Член 7

(1) Советот донесува Статут на кој согласност дава Владата на Република Македонија, со кој се уредува внатрешната организација, управувањето и раководењето, постапките за донесување на акти, начинот и условите за вработување во Советот, како и други прашања од значење за работењето на Советот.

(2) Подзаконските акти за чие донесување Советот е овластен со овој закон се објавуваат во "Службен весник на Република Македонија".

Работа на Советот

Член 8

(1) Предмет на надзор од страна на Советот се Институтот за овластени ревизори на Република Македонија, сите друштва за ревизија и овластен ревизор - трговец поединец.

(2) Советот ги врши следниве работи:

- дава насоки на Институтот за овластени ревизори на Република Македонија за прашања за кои е надлежен согласно со овој закон,

- дава согласност на Статутот и актите на Институтот за овластени ревизори на Република Македонија, во врска со контролни и дисциплински постапки,

- врши контрола над Институтот за овластени ревизори на Република Македонија во спроведувањето на контролните и дисциплинските постапки согласно со укажувањата и препораките на Советот,

- дава согласност на годишната програма и годишниот извештај за работа на Институтот на овластени ревизори,

- го следи спроведувањето на годишната програма за контрола на квалитет на ревизија на Институтот на овластени ревизори,

- ја проверува потребната документација за издавање ревизорски лиценци,

- го проверува извештајот за транспарентност согласно со членот 35 од овој закон,

- ја следи постапката што ја спроведува Институтот за овластени ревизори на Република Македонија за признавање на квалификација за ревизор стекната во странство,
- по барање на лицето кое ги исполнува условите од членот 25 на овој закон, Советот издава лиценца за овластен ревизор,
- по предлог на Институтот за овластени ревизори на Република Македонија, издава лиценца за работа за вршење на работи на ревизија на друштвата за ревизија и на овластен ревизор - трговец поединец кои ги исполнуваат условите од членот 25 на овој закон и
- воспоставува соработка со релевантни меѓународни институции.

Состав на Советот за унапредување и надзор на ревизијата

Член 9

- (1) Советот го сочинуваат седум члена.
- (2) Владата на Република Македонија ги именува претседателот и членовите на Советот. Претседателот на Советот го предлага министерот за финансии, а другите шест члена ги предлагаат следниве институции:
 - еден претставник од Народната банка на Република Македонија, вработен во Секторот за супервизија,
 - еден претставник од Агенцијата за супервизија на осигурувањето,
 - еден претставник од Комисијата за хартии од вредност,
 - еден претставник од редовите на големите трговски субјекти и
 - двајца овластени ревизори предложени од Институтот.
- (3) При именувањето на претседателот и членовите на Советот од ставот (2) на овој член да се почитува начелото на соодветна и правична застапеност на припадниците на заедниците.
- (4) Претседателот раководи со Советот и го застапува во односите со трети лица.
- (5) Мандатот на претседателот и членовите на Советот е пет години, со можност за повторен избор уште за еден мандат.
- (6) Претседателот и членовите на Советот можат да бидат разрешени од страна на Владата на Република Македонија и пред истекот на мандатот од ставот (4) на овој член, само во случај на исполнување на најмалку еден од условите утврдени во членот 12 од овој закон.
- (7) Во случај на престанување на должноста на претседателот и членовите на Советот согласно со овој закон, пред истекот на мандатот, на негово место се именува друго лице со мандат до истекот на мандатот на членот на кој му престанува вршењето на должноста.

Услови за избор на членови на Советот

Член 10

- (1) За член на Советот може да се избере лице кое ги исполнува следниве услови:
 - да е државјанин на Република Македонија,
 - да има завршено високо образование од областа на економијата или правото,
 - да не е вработен во Институтот за овластени ревизори на Република Македонија и да не е член на ниедно извршно тело на истиот,
 - да има најмалку пет години работно искуство во областа на сметководството, правото, ревизијата и финансиите,
 - да не е правосилно осудуван за кривично дело против јавните финансии, платниот промет, стопанството и службената должност и
 - да не му е изречена забрана за вршење професија, дејност или должност.

(2) За член на Советот не може да се именува лице:

- кое е функционер кој раководи со државен орган или орган на државната управа и
- да не е носител на функција во органите на политичка партија, член на управен одбор, надзорен одбор или кој било друг орган кај друг правен субјект.

(3) Претседателот и членовите на Советот се должни својата работа да ја вршат професионално и на начин на кој нема да ја доведат во прашање независноста и самостојноста на Советот.

(4) Каков било облик на влијание врз работата на Советот кој би можел да влијае врз независноста и самостојноста на Советот е забранет.

Права на претседателот, членовите на Советот и вработените

Член 11

(1) Претседателот на Советот е професионално ангажирано лице за што прима плата согласно со прописите за плати на именувани и избрани лица.

(2) Членовите на Советот имаат право на месечен надоместок кој се обезбедува од средствата на Советот утврдени со годишниот финансиски план.

(3) Административно-техничките работи поврзани со работењето на Советот ги врши стручна служба на Советот.

(4) Средствата за плата и додатоци на плата на претседателот и вработените во стручната служба на Советот, како и средствата за месечен надоместок на членовите на Советот се обезбедуваат од средствата на Советот утврдени во годишниот финансиски план.

Разрешување на членовите на Советот

Член 12

Владата на Република Македонија на предлог на министерот за финансии може пред истекот на мандатот за кој е именуван да го разреши претседателот или член на Советот, ако:

- тоа сам го побара,
 - ја загуби работната способност,
 - ја прекрши обврската за заштита на доверливите податоци од членот 37 на овој закон
- и
- неоправдано отсутствувал од три седници на Советот последователно или неоправдано отсутствувал вкупно од пет седници во текот на една година.

Надлежности на Советот

Член 13

Надлежности на Советот се:

- донесување Статут на Советот,
- донесување Деловник за својата работа, годишна програма, финансиски план и годишен извештај на кои согласност дава Владата на Република Македонија,
- донесува Тарифник за издавање лиценца за работа за вршење на работи на ревизија на друштва за ревизија, овластен ревизор - трговец поединец и на овластени ревизори на кој согласност дава Владата на Република Македонија,
- издава лиценца за работа за вршење на работи на ревизија на друштва за ревизија и овластен ревизор - трговец поединец,

- го поттикнува придржувањето кон високите професионални стандарди во ревизорската професија,
- ја следи примената на одредбите од овој закон и прописите донесени врз основа на него и врз таа основа му предлага на министерот за финансии изготвување на соодветни изменувања и дополнувања на истите,
- ја следи примената и дава согласност на актите на Институтот на овластени ревизори и му предлага на Институтот на овластени ревизори нивно изменување и дополнување,
- склучува меморандум за соработка со институции за јавен надзор од други земји и
- врши други работи утврдени со овој закон и Статутот.

Одлучување на Советот

Член 14

- (1) Советот одлучува на седници.
- (2) Советот може да донесува одлуки од негова надлежност доколку на седницата се присутни мнозинството од вкупниот број на членови.
- (3) Одлуките на Советот се сметаат за донесени доколку за истите гласало мнозинство од присутните членови на седницата, со тоа што претседателот и членовите на Советот не можат да се воздржат од гласање.

Средства за работа на Советот

Член 15

- Работењето на Советот се финансира од:
- Буџетот на Република Македонија,
 - 25% од остварените приходи на Институтот уплатени од друштвата за ревизија и овластениот ревизор - трговец поединец во претходната година,
 - надомест од издавање на лиценца за работа за вршење на работи на ревизија на друштва за ревизија, овластен ревизор - трговец поединец и на овластени ревизори и
 - други приходи остварени во текот на работењето на Советот.

Овластување за изрекување на мерки на овластени ревизори

Член 16

- (1) Врз основа на мерките изречени од Институтот за овластени ревизори на Република Македонија во членот 22 од овој закон, Советот може да ги изрече следниве мерки:
 - опомена,
 - временна забрана за вршење на работа на овластен ревизор, лиценцирано друштво за ревизија или лиценциран овластен ревизор трговец поединец и
 - трајна забрана за вршење на работа на овластен ревизор, друштво за ревизија или овластен ревизор-трговец поединец.
- (2) Начинот и постапката за утврдување на повредите и мерките од ставот (1) на овој член ги пропишува Советот.
- (3) Сите мерки изречени од страна на Советот се објавуваат на веб страниците на Советот и на Институтот за овластени ревизори на Република Македонија.
- (4) Советот е должен да го информира Институтот за овластени ревизори на Република Македонија за сите мерки кои ги има изречено.
- (5) Против одлуката на Советот може да се поведе судска постапка само во однос на непочитување на процедурите на изречените мерки.

III. ПРОФЕСИОНАЛНО ЗДРУЖУВАЊЕ НА ОВЛАСТЕНИ РЕВИЗОРИ - ИНСТИТУТ ЗА ОВЛАСТЕНИ РЕВИЗОРИ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Институт на овластени ревизори на Република Македонија

Член 17

(1) Заради промовирање на високи професионални стандарди и за подобрување на квалитетот на ревизорските услуги овластените ревизори се здружуваат во Институт за овластени ревизори на Република Македонија како професионално коморско здружување (во натамошниот текст: Институтот).

(2) Членови на Институтот се овластени ревизори, друштва за ревизија и овластен ревизор - трговец поединец.

(3) Институтот има својство на правно лице.

(4) Седиштето на Институтот е во Скопје.

(5) Институтот стекнува статус на правно лице со упис во Регистарот на други правни лица што се води во Централниот регистар на Република Македонија.

Органи на Институтот

Член 18

(1) Органи на Институтот се Собранието, Управниот одбор и претседателот.

(2) Собранието е највисок орган на Институтот и го сочинуваат сите членови.

(3) Организацијата, надлежноста, составот, начинот на избор, правата и должностите на органите на Институтот се уредуваат со Статутот.

(4) Административно-техничките работи поврзани со работењето на Институтот ги врши стручна служба на Институтот.

Надлежности на Институтот

Член 19

Институтот ги врши следниве работи:

- води регистар на овластени ревизори и регистар на друштва за ревизија и овластен ревизор - трговец поединец,

- донесува програма за полагање на испит за стекнување на звањето ревизор и спроведува испит за стекнување на звањето ревизор,

- издава уверение за ревизор,

- ги разгледува и дава мислење по барањата за одобрување на квалификации за ревизор стекнати во странство, врз основа на правила и постапки пропишани од Институтот на овластени ревизори,

- организира проверка на знаењето од областа на законската регулатива при одобрување на квалификации за ревизор стекнати во странство,

- организира и спроведува континуирано професионално усовршување,

- ја следи примената на МСР, Кодексот на етика за професионални сметководители на IFAC кај друштвата за ревизија и кај овластените ревизори - трговци поединци,

- ги спроведува Меѓународните стандарди за ревизија и Кодексот на етика на професионални сметководители на IFAC,

- ги преведува Меѓународните стандарди за финансиско известување, Меѓународните стандарди за финансиско известување за мали и средни претпријатија, Меѓународните стандарди за ревизија, Кодексот на етика за професионалните сметководители на IFAC и Меѓународните стандарди за контрола на квалитет,

- покренува дисциплинска постапка и изрекува мерки на членовите поради повреда на МСР, актите на Институтот и на Кодексот на етика за професионалните сметководители на IFAC,

- спроведува проверка за контрола на квалитетот на овластените ревизори, друштва за ревизија и овластен ревизор - трговец поединец за извршени законски ревизии најмалку еднаш на шест години, а проверката на овластените ревизори, друштва за ревизија и овластен ревизор - трговец поединец кои вршат ревизии на правни лица од јавен интерес најмалку еднаш на три години,

- го известува Советот за изречените мерки од спроведената контрола на друштвата за ревизија и/или овластените ревизори - трговци поединци,

- ја определува висината на членарината на овластените ревизори за членство во Институтот, која обезбедува непречено функционирање на Институтот, како и висината на членарината на друштвата за ревизија и овластениот ревизор - трговец поединец која се определува врз основа на приходите остварени од вршење на ревизија и услуги поврзани со ревизија,

- овластува лица или формира комисија за професионална оцена на практиката на друштвата за ревизија и на овластен ревизор - трговец поединец, кои се однесуваат на прегледување и правење на копии од која било книга, документ или предмет кој е во сопственост или под контрола на друштвата за ревизија, како и заради добивање на информации од кој било партнер или вработен на овластениот ревизор. Овластениот ревизор или лице од друштво за ревизија е должен на барање на Институтот или на лице овластено од него да презентира книга, документ или предмет, не смее согласно со овој закон да одбие да презентира таква книга, документ или предмет дури и ако ревизорот е на мислење дека таа книга, документ или предмет содржи доверливи информации за субјектот на ревизија,

- презема активности согласно со насоките дадени од Советот кои се неопходни и соодветни за промовирање на високите професионални стандарди меѓу друштвата за ревизија и овластените ревизори и за подобрување на квалитетот на ревизорските услуги што тие ги нудат,

- донесува годишна програма и годишен извештај за својата работа по добиена претходна согласност од Советот. Одобрениот годишен извештај се објавува на веб страницата на Институтот,

- издава билтен и ги ажурира информациите објавени на веб страницата на Институтот и

- врши други работи согласно со овој закон.

Контрола на квалитет

Член 20

(1) Овластените ревизори, друштвата за ревизија и овластените ревизори - трговци поединци, подлежат на систем за контрола на квалитетот заради усогласеност на работењето на ревизорите со процедурите за вршење на ревизија пропишани со Меѓународните стандарди за ревизија, Кодексот на етика за професионалните сметководители на IFAC и националното право.

(2) Системот за контрола на квалитетот треба да ги исполнува следниве критериуми:

- да е независен од овластените ревизори, друштвата за ревизија и овластените ревизори - трговци поединци кои се предмет на контрола на квалитетот,

- да подлежи на надзор од страна на Советот,

- да има обезбедено начин на финансирање и да е ослободен од какво било неповолно влијание од овластените ревизори, друштвата за ревизија и овластените ревизори - трговци поединци и

- да е овластен ревизор кој е независен од ревизорите кои се предмет на контрола.

(3) Институтот донесува интерни акти кои го вклучуваат системот за контрола на квалитетот во кој се наведени деталите за организациската и кадровската поддршка на контролата на квалитетот на ревизорите.

(4) Лицата одговорни за контрола на квалитетот во рамките на контролата на квалитетот вршат проверка на документацијата и ја оценуваат усогласеноста на извршената ревизија со пропишаните Меѓународни стандарди за ревизија, барањата за независност, износот на ревизорскиот надоместок и интерниот систем за управување со квалитетот на друштво за ревизија.

(5) Датумот на контрола на квалитетот го одредува Институтот и за истиот ревизорот се известува најмалку 30 дена пред почетокот на контролата. Од моментот на известувањето до завршувањето на контролата на квалитетот, овластените ревизори и друштвата за ревизија немаат забрана за вршење на работи на ревизија согласно со овој закон.

(6) Овластените ревизори и друштвата за ревизија на лицето одговорно за контрола на квалитетот му доставуваат листа на субјекти на ревизија чии финансиски извештаи биле предмет на ревизија од страна на овластениот ревизор или друштвата за ревизија и на барање ја ставаат на располагање целокупната документација побарана од страна на лицето одговорно за контрола на квалитетот.

(7) Лицето одговорно за контрола на квалитетот доставува извештај за извршената контрола на квалитетот до Комисијата за контрола на квалитетот во Институтот и Советот. Во извештајот за извршената контрола на квалитетот ги наведува сите идентификувани недостатоци и препораки за начинот и крајниот рок за нивно отстранување.

Известување за можни повреди

Член 21

Во случај кога постои сомневање кај вработен во Институтот за можна повреда на овој закон, МСР, Кодексот на етика за професионалните сметководители на IFAC и актите на Институтот, тоа лице е должно да го известува Советот за таквата можна повреда.

Дисциплински мерки

Член 22

(1) Институтот на овластени ревизори може да изрече мерки за повреда на МСР, Кодексот на етика за професионални сметководители на IFAC и актите на Институтот, и тоа:

- а) опомена;
- б) времено исклучување од членството во Институтот на друштвото за ревизија или овластениот ревизор - трговец поединец и
- в) трајно исклучување на членството во Институтот на друштвото за ревизија или овластениот ревизор - трговец поединец .

(2) Начинот и постапката за утврдување на повредите и мерките од ставот (1) на овој член ги пропишува Институтот.

(3) Сите мерки изречени од Институтот се објавуваат во билтенот на Институтот.

(4) Институтот за изречените мерки задолжително го известува Советот.

(5) За изречените мерки од ставот (1) на овој член може да се изјави жалба до Советот во рок од 15 дена.

(6) Против одлуката на Советот може да се поведе судска постапка.

IV. УСЛОВИ ЗА ИЗДАВАЊЕ ЛИЦЕНЦА ЗА РАБОТА НА ДРУШТВА ЗА РЕВИЗИЈА И УВЕРЕНИЕ ЗА ОВЛАСТЕН РЕВИЗОР

Лиценца за овластени ревизори

Член 23

(1) Законски или договорни ревизии во Република Македонија може да врши само ревизор кој поседува лиценца за овластен ревизор и е член на Институтот.

(2) Лиценца за овластен ревизор му се издава на лице кое стекнало уверение за ревизор и има најмалку три години искуство на работи на ревизија од кои две години под надзор на овластен ревизор.

(3) Лице кое нема статус на овластен ревизор и кое не е член на Институтот не може да врши ревизија во Република Македонија, или да се претставува како овластен ревизор или да користи каква било ознака или опис кои ќе создадат впечаток дека лицето е овластен ревизор.

Лиценца за работа

Член 24

(1) Ревизија врши друштво за ревизија основано како трговско друштво и овластен ревизор основан како трговец поединец под услови и на начин утврден со овој закон и Законот за трговските друштва, доколку има лиценца за работа за вршење на работи на ревизија.

(2) Лиценца за работа за вршење на работи на ревизија на друштвото за ревизија му се издава ако ги исполнува следниве услови:

1) има вработено најмалку двајца овластени ревизори на неопределено работно време;

2) мнозинството со право на глас во друштвото за ревизија се во сопственост на овластени ревизори и

3) да има полиса за осигурување од општа одговорност во износ утврден од страна на Институтот.

(3) Лиценца за работа за вршење на работи на ревизија на овластен ревизор - трговец поединец му се издава под услов да поседува лиценца за овластен ревизор.

(4) Овластен ревизор може да основа само едно друштво за ревизија.

(5) На предлог на Институтот, Советот има право да ја одземе лиценцата за вршење работи на ревизија, и тоа:

- поради повреда на овој закон, Кодексот на етика за професионални сметководители и Меѓународните сметководствени стандарди,

- друштвото за ревизија, односно овластениот ревизор - трговец поединец не се осигури од одговорност за штета која може да биде предизвикана при вршење на ревизијата, во износ утврден од Институтот и

- доколку бројот на овластени ревизори се намали под бројот пропишан со овој закон, а друштвото за ревизија во рок од шест месеци од настанатата промена, бројот на овластени ревизори не го надополни до бројот пропишан со овој закон.

Барање за добивање на лиценца за работа

Член 25

(1) Барањето за добивање на лиценца за работа за вршење на работи на ревизија се доставува до Советот.

(2) Ревизорот за добивање лиценца за овластен ревизор поднесува барање до Советот доколку ги исполнува следниве критериуми:

- 1) да поседува уверение за ревизор;
- 2) да има полиса за осигурување од општа одговорност во износ утврден од страна на Институтот;
- 3) да не е вработен или на кој било друг начин поврзан со друг работодавец освен со друштвото за ревизија и
- 4) да се придржува кон стандардите за континуирано професионално усовршување на IFAC.

(3) Лиценцата за работа за вршење на работи на ревизијата и лиценцата за овластен ревизор се издаваат на неопределено време.

Постапка за стекнување на уверение за ревизор

Член 26

(1) Лицето кое сака да стане ревизор поднесува писмено барање до Институтот за полагање на испит за стекнување на звање ревизор.

(2) Барањето од ставот (1) на овој член мора да содржи докази дека лицето ги исполнува условите од членот 27 на овој закон.

(3) Полагањето на испитот за стекнување на звањето ревизор се спроведува според Програма која ја донесува Институтот, а за која Советот дава согласност.

Услови за полагање на испит за стекнување на звањето ревизор

Член 27

(1) За полагање на испитот за стекнување на звањето ревизор лицето треба да ги исполнува следниве услови:

1) да има високо образование од областа на економските, правните науки, или друго соодветно образование;

2) да го познава македонскиот јазик;

3) да не е осудуван со правосилна судска пресуда во врска со работењето, и тоа:

а) во периодот на правосилноста на пресудата до денот на издржувањето на казната и пет години од денот кога ја издржал казната во случај на осуденост со правосилна судска пресуда со казна затвор до три години и

б) во периодот на правосилноста на пресудата до денот на издржувањето на казната и пет години од денот кога ја издржал казната во случај на осуденост со правосилна судска пресуда со казна затвор над три години и

4) да не му е изречена мерка забрана за вршење на професија, дејност или должност.

(2) Испитот за стекнување на звањето ревизор се полага пред испитна комисија формирана од Институтот, која го утврдува начинот на спроведување на испитот.

(3) Испитната комисија се состои од четири члена кои се овластени ревизори и претседател на комисијата кој е претставник од Советот.

(4) На лицата кои го положиле испитот Институтот им издава уверение за ревизор во рок од 30 дена од денот на полагањето на испитот.

Континуирано професионално усовршување

Член 28

(1) Овластениот ревизор е должен да посетува обука од најмалку 120 часа за период од три години, односно да посетува обука од најмалку 30 часа годишно во рамките на континуирано професионално усовршување заради надградување на знаењето во областа на сметководството и ревизијата.

(2) Обуката може да биде организирана од Институтот или од друга акредитирана релевантна институција во странство.

(3) На овластениот ревизор кој нема да ги посетува обуките или нема да обезбеди доказ за завршени обуки од ставот (1) на овој член, Советот му ја одзема лиценцата за овластен ревизор, по предлог на Институтот.

(4) Против решението од ставот (3) на овој член може да се поведе судска постапка.

Одобрување на квалификација за ревизор стекната во странство

Член 29

(1) Барањата за одобрување на квалификација за ревизор стекната во странство се прифаќаат од Институтот ако се исполнети следниве услови:

1) квалификацијата на лицето да е со стандарди не пониски од стандардите што се бараат со овој закон, за едно лице да се квалификува како ревизор и

2) барателот успешно да ги положи испитите спроведени од Институтот со кои се обезбедува дека тоа лице има адекватно знаење од областа на законската регулатива во Република Македонија релевантна за вршење ревизија.

(2) Согласно правилата и постапката за одобрување на квалификација на ревизор стекната во странство, кандидатот барањето и придружната документација ги поднесува до Институтот кој одобрува полагање на определени испити утврдени со актите на Институтот.

(3) По положувањето на определените испити кандидатот добива уверение за ревизор и стекнува право да поднесе барање до Советот за добивање лиценца за овластен ревизор, доколку ги исполнува условите од членот 24 на овој закон.

Регистар на овластени ревизори и регистар на друштва за ревизија

Член 30

(1) Институтот води регистар на ревизори, регистар на овластени ревизори и регистар на друштва за ревизија и овластени ревизори - трговци поединци.

(2) Регистарот на овластени ревизори особено ги содржи следниве податоци:

1) име и презиме, адреса и регистарски број на овластениот ревизор;

2) статусот кој го има овластениот ревизор во друштвото за ревизија;

3) називот и седиштето на друштвото за ревизија во кое е вработен овластениот ревизор;

4) датум на издавање на лиценцата за овластен ревизор и

5) изречени дисциплински мерки.

(3) Регистарот на друштвата за ревизија и овластени ревизори - трговци поединци особено ги содржи следниве податоци:

1) име, седиште и регистарски број на друштвото за ревизија и трговецот поединец;

2) име и презиме и адреса на овластените ревизори кои се вработени во друштвото за ревизија, односно кај трговецот поединец;

3) име и презиме и адреса на основачите на друштвото за ревизија;

4) име и презиме и регистарски број на сите овластени ревизори кои се вработени или поврзани како партнери или на друг начин со друштвото за ревизија, односно со трговецот поединец;

5) правна форма на друштвото;

6) датум на издавање на лиценца за работи на вршење на ревизија на друштвата за ревизија и овластен ревизор - трговец поединец;

7) изречени дисциплински мерки и

8) веб страница.

(4) Институтот податоците од регистарот на друштвата за ревизија ги става на располагање на јавноста на веб страницата на Институтот и во билтенот на Институтот.

(5) Друштвото за ревизија и овластениот ревизор - трговец поединец се должни навремено да го известат Институтот за сите промени во врска со податоците содржани во регистарот.

Конфликт на интереси и повреда или нарушување на независноста

Член 31

(1) Овластениот ревизор е независен и самостоен во вршењето на работата на ревизијата во рамките на овластувањата утврдени со овој закон, а во согласност со Меѓународните стандарди за ревизија на IFAC и Кодексот на етика за професионалните сметководители на IFAC.

(2) Друштвото за ревизија кое е назначено за законски ревизор на субјектот на ревизија има обврска да изврши ревизија со професионален интегритет и независност. Во случај на повреда на која било одредба од ставот (3) на овој член, извршената ревизија на субјектот на ревизијата е неважечка.

(3) Ревизија не може да врши:

1) друштво за ревизија кое е акционер, вложувач на средства или основач на субјектот кај кој се врши ревизијата;

2) друштво за ревизија, кај правно лице кое е акционер, вложувач на средства или основач на тоа друштво за ревизија;

3) друштво за ревизија чиј основач истовремено е и основач на субјектот кај кој се врши ревизија;

4) овластен ревизор и/или друштво за ревизија кој/кое поседува 3% или повеќе од акционерската или сопственичката главнина на субјектот кај кој се врши ревизија;

5) овластен ревизор кој во субјектот кај кој се врши ревизијата и во годината чии финансиски извештаи се предмет на ревизија, бил законски застапник, член на Управниот, односно Надзорниот одбор на тој субјект или учествувал во водењето на неговите деловни книги и изготвувањето на финансиските и даночните извештаи;

6) овластен ревизор кој е во брачна врска, директно сродство или индиректно сродство до второ колено, или е поврзан со посвојување, старателство или туторство со овластениот застапник, членот на Управниот и Надзорниот одбор на субјектот кај кој се врши ревизијата;

7) овластен ревизор кој е партнер, вработен или службеник на субјектот кај кој се врши ревизијата;

8) овластениот ревизор или друштво за ревизија кое има директна или индиректна деловна врска или финансиски интерес кај субјектот кај кој се врши ревизијата или кој било од неговите службеници, членови на управата или акционери и

9) друштво за ревизија кое прифаќа процена за цели на финансиско известување од поврзана страна.

(4) Овластениот ревизор или друштвото за ревизија додека врши ревизија кај субјектот, во исто време не смее да му ги обезбедува следниве услуги:

1) сметководствени или други услуги поврзани со сметководствената евиденција, годишните сметки или годишните консолидирани сметки на субјектот кај кој се врши ревизија;

2) изготвување и имплементација на финансиски информациски системи;

3) услуги на внатрешна ревизија како надворешен изведувач;

4) учество во економски интерес, директно или индиректно, во субјект или каков било поврзан субјект за кој тој бил ангажиран да врши надворешна ревизија;

5) процена за цели на финансиско известување и

6) други активности пропишани со актите на Институтот.

V. СТАНДАРДИ ЗА РЕВИЗИЈА И РЕВИЗОРСКО ИЗВЕСТУВАЊЕ

Обврска за примена на ревизорските стандарди

Член 32

(1) Ревизијата се врши во согласност со Меѓународните стандарди за ревизија на IFAC објавени во “Службен весник на Република Македонија” што се ажурираат на годишна основа заради усогласување со тековните стандарди онака како што се дополнети, изменети или усвоени од страна на Меѓународната федерација на сметководители (IFAC).

(2) Овластениот ревизор е одговорен за добивање разумно уверување дека финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување.

(3) Извештајот на независниот ревизор го потпишува овластениот ревизор - трговец поединец кој ја извршил ревизијата. Во случај кога ревизијата е извршена од страна на друштво за ревизија, во име на друштвото за ревизија извештајот на независниот ревизор го потпишуваат еден овластен ревизор вработен во друштвото за ревизија и застапникот на друштвото за ревизија.

Законска ревизија на годишни или консолидирани сметки и финансиски извештаи

Член 33

(1) Друштвото за ревизија или овластениот ревизор - трговец поединец за извршената ревизија на годишните сметки и финансиските извештаи поднесува ревизорски извештај до акционерите или содружниците на субјектот на ревизија.

(2) Ревизорскиот извештај се разгледува на годишно собрание на субјектот и е достапен за контрола и прашања од кој било акционер или содружник.

(3) Овластениот ревизор на субјектот има право на пристап во секое разумно време до книгите, сметките и налозите на субјектот и има право да бара од членовите на управата на субјектот, службениците и менаџерите на субјектот и од вработените или субјектите кои се во договорни односи со субјектот, информации и објаснувања кои се во нивна контрола или знаење кое тие можат да ги стекнат, а коишто овластениот ревизор смета дека се неопходни за извршување на неговите задачи.

(4) Субјектот кај кој се врши ревизија не смее да го ограничи пристапот до потребната документација од ставот (3) на овој член, или да му обезбеди информации кои се неистинити или упатуваат на погрешни заклучоци.

(5) За законска ревизија на консолидираните сметки на субјектот на ревизија, групниот ревизор ја презема одговорноста за ревизорскиот извештај кој се однесува на консолидираните сметки.

(6) Целокупната документација од извршената ревизија, ревизорот е должен да ја чува во период од најмалку седум години од датумот на издавање на извештајот на ревизорот.

Содржина на извештајот на овластениот ревизор

Член 34

(1) Извештајот на овластените ревизори содржи:

а) вовед, кој ги идентификува годишната сметка и финансиски извештаи односно консолидираната годишна сметка и консолидираните финансиски извештаи и рамката за финансиско известување која се применува во нивната подготовка;

б) опис на делокругот на ревизијата, кој ги идентификува ревизорските стандарди во согласност со кои ревизијата е извршена;

в) ревизорско мислење, во кое јасно е наведено мислењето на овластениот ревизор за тоа дали годишната сметка и финансиските извештаи, односно консолидираната годишна сметка и консолидираните финансиски извештаи, даваат вистинска и објективна слика во согласност со рамката за финансиско известување и дали истите се во согласност со законските барања и прописи. Ревизорското мислење може да биде мислење без резерва, мислење со резерва, неповолно мислење, или воздржување од мислење доколку овластениот ревизор не е во состојба да го изрази своето ревизорско мислење;

г) упатување на кои било прашања на кои овластениот ревизор укажал без да го квалификува ревизорското мислење и

д) мислење во врска со конзистентноста на годишниот извештај со годишната сметка и финансиските извештаи, односно на консолидираниот годишен извештај со консолидираната годишна сметка и консолидираните финансиски извештаи за истата деловна година.

(2) Ревизорскиот извештај го потпишува овластениот ревизор кој што ја вршел ревизијата.

Извештај за транспарентност

Член 35

(1) Друштвото за ревизија или овластениот ревизор - трговец поединец е должен да го објави годишниот извештај за транспарентност најмалку во едно јавно гласило или на својата веб страница, во рок од три месеци од крајот на финансиската година и истиот содржи:

а) опис на правната структура и сопственост на друштвото за ревизија;

б) опис на професионалната мрежа и правните структурни аранжмани во мрежата каде што припаѓа;

в) опис на управувачката структура на друштвото за ревизија;

г) опис на внатрешниот систем на контрола на квалитет на друштвото за ревизија и изјава од овластениот надлежен орган на друштвото за ревизија за ефективност на функционирањето на овој систем;

д) датумот кога е извршена последната проверка за уверување во квалитетот на ревизорот согласно со членот 20 од овој закон;

ѓ) список на субјекти на кои е извршена ревизија во текот на претходната година;

е) изјава за независното работење на друштвото за ревизија со која се потврдува дека постојат интерни процедури за проверка на усогласеноста на независноста и дека истите се спроведени;

ж) изјава за политиката што ја следи друштвото за ревизија во текот на претходната година;

з) финансиска информација за вкупниот приход остварен од ревизијата и други надоместоци, расчленет на четири категории: од услуги на ревизија на годишни и консолидирани сметки, дополнителни услуги на уверување во квалитет, даночни советодавни услуги и други неревизорски услуги и

с) информација за основата по која се утврдува хонорарот на овластениот ревизор.

(2) Извештајот за транспарентност го потпишува застапникот на друштвото за ревизија.

Надоместок за ревизија

Член 36

(1) Надоместокот за законска ревизија не може да биде под влијание на/или заснован врз одредбите за обезбедување на дополнителни услуги на субјектот на ревизија.

(2) Надоместокот за законска ревизија треба да биде јасно определен во договорот за ревизија.

Доверливост и замена на ревизор

Член 37

(1) Овластениот ревизор, треба да ја почитува доверливоста на информациите добиени како резултат на професионални и деловни односи и не треба да ги разоткрива информациите за трети лица без соодветно и посебно одобрение, освен ако има законско или професионално право или обврска да ги обелодени.

(2) Кога друштвото за ревизија или овластениот ревизор - трговец поединец се заменува, претходното друштвото за ревизија или овластениот ревизор - трговец поединец треба да му обезбеди пристап до сите релевантни информации на новоназначеното друштво за ревизија или овластениот ревизор - трговец поединец во врска со субјектот на ревизијата.

(3) На претходното друштвото за ревизија или овластениот ревизор - трговец поединец на кои им престанал ревизорскиот ангажман, се применува одредбата на ставот (1) од овој член, во однос на тој ангажман.

(4) Сопствениците и извршните директори на субјектот на ревизија треба да имаат заемна обврска да обезбедат информации, по барање на овластените ревизори и на Институтот.

(5) Институтот и Советот треба да бидат уверени дека постојат оправдани причини за отповикување или повлекување на друштвата за ревизија или овластените ревизори - трговци поединци во текот на нивниот ангажман.

(6) Институтот треба да биде известен за секое отповикување или повлекување на овластените ревизори - трговци поединци за време на нивниот ангажман кој вклучува законска ревизија. Доколку субјектот на ревизија е правно лице од јавен интерес, вакво известување ревизорот мора да достави и до Советот.

Собранија на акционери или содружници

Член 38

Ревизорите на субјектот за ревизија, имаат право да присуствуваат на секое собрание на субјектот и да ги добиваат сите известувања или други дописи поврзани со него, кои имаат право да ги добиваат сите акционери или содружници, да се обратат на кое било собрание на кое присуствуваат во однос на кој било дел од дневниот ред на собранието кој нив ги засега како ревизори.

VI. ПОСЕБНИ ОДРЕДБИ ЗА ЗАКОНСКА РЕВИЗИЈА НА ПРАВНИ ЛИЦА ОД ЈАВЕН ИНТЕРЕС

Член 39

(1) Правните лица од јавен интерес се должни да формираат одбор за ревизија во согласност со одредбите од овој член, освен ако со друг закон не е поинаку уредено.

(2) Одборот за ревизија го сочинуваат најмалку пет члена.

(3) Мнозинството членови во одборот за ревизија се избираат од членовите на надзорниот одбор, а најмалку еден е независен и има познавање од областа на сметководството или ревизијата.

(4) Одборот за ревизија ги врши следниве работи:

- ја следи законската ревизија на финансиските извештаи,
- ја следи усогласеноста на работењето на правното лице од јавен интерес со прописите што се однесуваат на сметководствените стандарди и финансиските извештаи,
- го следи процесот на ревизија на правното лице од јавен интерес и ја оценува работата на друштвото за ревизија или на овластениот ревизор - трговец поединец,
- предлага друштвото за ревизија и
- ја следи работата и ја оценува ефикасноста на внатрешната ревизија и системите на управување со ризик.

(5) Друштвата за ревизија кои вршат законска ревизија на правни лица од јавен интерес се должни да достават писмена изјава до одборот за ревизија на субјектот за ревизија во која:

а) друштвото за ревизија ја потврдува својата независност од правното лице од јавен интерес кое е предмет на ревизија;

б) друштвото за ревизија ги обелоденува сите дополнителни неревизорски услуги кои ги обезбедува на правното лице од јавен интерес покрај законската ревизија и

в) друштвото за ревизија заедно со одборот за ревизија ги разгледуваат законите за независност на законскиот ревизор, како и заштитните механизми од тие закани.

(6) Друштвата за ревизија наведени во ставот (5) од овој член го известуваат одборот за ревизија за клучните прашања кои произлегуваат од законската ревизија, со посебен акцент на прашањата поврзани со материјалната слабост на внатрешната контрола на правното лице од јавен интерес, во однос на финансиското известување.

Член 40

(1) Овластен ревизор може да врши законска ревизија на финансиски извештаи на правно лице од јавен интерес во период од најмногу седум последователни финансиски години. После овој период лиценцираниот овластен ревизор не може да врши ревизија на финансиските извештаи на истото правно лице од јавен интерес во времетраење од две години од датумот на престанување на неговиот мандат.

(2) Одредбите од ставот (1) на овој член се однесуваат на лиценциран овластен ревизор кој е индивидуално одговорен за извршување на законска ревизија на финансиски извештаи на правно лице од јавен интерес, доколку договорот за вршење на законски ревизии на предметното правно лице од јавен интерес е склучен од страна на друштво за ревизија.

(3) Овластениот ревизор од ставовите (1) и (2) на овој член не може да биде член на административен или управувачки орган на предметното правно лице од јавен интерес, во времетраење од две години од датумот на истекување на неговиот мандат.

Член 41

Во одредени закони и регулативи кои се однесуваат на правно лице од јавен интерес може да постојат построги одредби од одредбите пропишани со овој закон, во однос на овластените ревизори и друштвата за ревизија кои се ангажирани за вршење на законски ревизии на правно лице од јавен интерес.

VII. ПРЕКРШОЧНИ ОДРЕДБИ

Член 42

(1) Глоба во износ од 3.000 до 6.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршок на друштвото за ревизија, ако:

1) врши законски или договорни ревизии, а не е лиценциран ревизор и не е член на Институтот (член 23);

2) не го објави годишниот извештај за транспарентност (член 35) и

3) не ги применува Меѓународните стандарди за ревизија на IFAC (член 32).

(2) Покрај глобата од ставот (1) на овој член на друштвото за ревизија ќе му се изрече прекршочна санкција, забрана за вршење дејност во траење од една до три години.

(3) Глоба во износ од 500 до 1.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок од ставот (1) на овој член и на одговорното лице во друштвото за ревизија.

(4) Покрај глобата од ставот (3) на овој член на одговорното лице во друштвото за ревизија ќе му се изрече прекршочна санкција забрана за вршење професија, дејност или должност во траење од една до три години.

Член 43

(1) Глоба во износ од 2.000 до 4.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на овластениот ревизор - трговец поединец, ако:

1) врши законски или договорни ревизии, а не е лиценциран ревизор и не е член на Институтот (член 23);

2) не го објави годишниот извештај за транспарентност (член 35) и

3) не ги применува Меѓународните стандарди за ревизија на IFAC објавени во “Службен весник на Република Македонија” (член 32).

(2) Покрај глобата од ставот (1) на овој член на овластениот ревизор - трговец поединец ќе му се изрече прекршочна санкција забрана за вршење на професија, дејност или должност во траење од една до три години.

Член 44

Глоба во износ од 500 до 1.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на овластениот ревизор, ако:

1) врши законски или договорни ревизии, а не е овластениот ревизор и не е член на Институтот (член 23);

2) не ги применува Меѓународните стандарди за ревизија на IFAC (член 32) и

3) не обезбеди доверливост на податоците и сознанијата во вршењето на ревизијата (член 37).

Член 45

Прекршочните санкции предвидени со овој закон ги изрекува надлежен суд.

VIII. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 46

(1) Советот започнува со работа со именување на претседателот и членовите на Советот од страна на Владата на Република Македонија, во рок од 60 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.

(2) До започнување со работа на Советот, Министерството за финансии ги врши работите од надлежност на Советот.

Член 47

Институтот за овластени ревизори продолжува да ги врши работите од својата надлежност согласно со овој закон.

Член 48

Друштвата за ревизија и овластениот ревизор - трговец поединец должни се да го усогласат своето работење со одредбите на овој закон во рок од шест месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 49

На барање на лицата кои стекнале уверение за овластен ревизор до влегувањето во сила на овој закон, Советот им издава лиценца за овластен ревизор.

Член 50

Постапките за полагање на испитот за стекнување на звањето овластен ревизор и за добивање дозвола за работа на друштва за ревизија и овластен ревизор - трговец поединец, ќе се вршат според прописите кои важеле до денот на влегувањето во сила на овој закон, но најдоцна во рок од една година од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 51

Со денот на влегувањето во сила на овој закон, престанува да важи Законот за ревизија („Службен весник на Република Македонија” број 79/2005 и 103/2008).

Член 52

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија”.